

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

Виробнича практика в закладах освіти, культури та мистецтва

_____ (назва навчальної дисципліни)

підготовки _____ Перший (бакалавр) _____
(назва рівня вищої освіти)

спеціальність/напря́м _____ 023 Образотворче мистецтво, декоративне
_____ мистецтво, реставрація _____
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____
(шифр і назва спеціальності)

освітня програма _____ Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
_____ реставрації _____
(назва)

(шифр за ОПП ОК 18)

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: кандидат педагогічних наук, доцент кафедри мистецької освіти Стрітьєвич Т.М., старший викладач кафедри мистецької освіти Кулініч Лариса Олександрівна

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «*Виробнича практика в закладах освіти, культури та мистецтва*» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки першого (бакалавр) рівня вищої освіти спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Предметом вивчення навчальної дисципліни є практичне набуття здатності викладати фахові дисципліни у дитячих спеціалізованих художніх та мистецьких закладах освіти.

Міждисциплінарні зв'язки: методика викладання образотворчого мистецтва, рисунок, живопис, декоративно-прикладне мистецтво, основи перспективи, основи образотворчої грамоти та кольорознавство, історія образотворчого мистецтва.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «*Виробнича практика в закладах освіти, культури та мистецтва*» є підготовка студентів до виконання основних функцій педагогічної діяльності вчителя, становленні і розвитку педагогічних компетенцій, формуванні професійних умінь і навичок під час застосування сучасних педагогічних технологій та нових інформаційних засобів навчання, у вихованні особистості майбутнього художника-педагога закладів освіти, культури та мистецтва художньо-естетичного спрямування.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни «*Виробнича практика в закладах освіти, культури та мистецтва*»:

- поглибити і закріпити теоретичні знання студентів й навчити застосовувати їх на практиці в навчально-виховній роботі з учнями у дитячих спеціалізованих художніх та мистецьких закладах освіти;
- сформуванню у студентів умінь спостерігати й аналізувати навчально-виховний процес;
- навчити студентів здійснювати навчально-виховну роботу з учнями з урахуванням їхніх вікових та індивідуальних особливостей, опираючись на знання фахових методик;
- формувати вміння і навички виконувати професійні функції: конструктивну, мобілізуючу, організаторську, комунікативну та інформативну;
- формувати у майбутніх учителів педагогічну майстерність під час виконання ними обов'язків учителя образотворчого мистецтва;
- підготувати студентів до проведення різного типу занять з образотворчого мистецтва із застосуванням методів, що активізують пізнавальну діяльність учнів;
- виробляти вміння встановлювати міжпредметні зв'язки, використовувати: ефективні педагогічні прийоми та сучасні інформаційні технології навчання;
- навчити студентів працювати з колективами учнів, батьками, а також проводити індивідуальну виховну роботу з учнями, реалізовувати творчий, дослідницький підхід до педагогічної діяльності;

- розвивати й закріплювати у студентів повагу до педагогічної професії, виховувати національні, патріотичні, моральні, естетичні якості,
- стимулювати прагнення до вивчення спеціальних дисциплін та вдосконалення власних педагогічних здібностей;

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у студента мають бути сформовані такі *компетентності*:

- Розуміння закономірності творчого процесу: перебігу та етапів виявлення і втілення художнього образу за допомогою образотворчих засобів; розуміння особливостей художнього сприйняття: цілісного бачення, асоціативного, образного сприйняття; визначення етапів та послідовності реалізації художнього образу в мистецькому творі. Здатність до творчої уяви й образного мислення, художньої спостережливості, зорової пам'яті, виховання широкої художньо-естетичної культури і художнього смаку.
- Здатність до саморозвитку і постійного самовдосконалення професійних творчих якостей для здійснення мистецько-культурних проєктів та продуктів діяльності, реалізація художніх заходів, мистецьких рухів, акцій тощо.
- Здатність працювати в колективі і команді, ефективно взаємодіяти з колегами, керівництвом, учнями.
- Здатність викладати фахові дисципліни у дитячих спеціалізованих художніх та мистецьких закладах освіти.

1.4. *Програмними результатами навчання є:*

- Знання матеріалів та технік образотворчого мистецтва; виражальних і виразних засобів, професійної термінології, етапів та методики виконання зображення
- Усвідомлення теоретичних основ образотворчої грамоти для застосовування комплексного художнього підходу у створенні цілісного образу
- Здатність аргументувати вибір матеріалів та техніки, зображальних засобів, різних мистецьких технік для вирішення практичного завдання, продемонструвати знання та розуміння зображальних і виражальних можливостей різних художніх матеріалів, що застосовуються у живописі, рисунку, декоративно-прикладному мистецтві, реставруванні.
- Здатність здійснювати пошук, аналіз та оброблення інформації з різних джерел.
- Вміння визначати й оцінювати образотворчу діяльність у системі часово-зорових мистецтв, володіти образотворчою грамотою, фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів, вміння аналізувати художні твори за різними критеріями.
- Вміння застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності, виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, керувати художньо-творчою діяльністю учнів, урахувавши їх вікові та індивідуальні можливості.
- Володіння умінням оцінювати змістовне навантаження виражальних засобів мистецтва, розуміти вагому роль українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів образотворчого, декоративного та сучасного візуального мистецтва

- Здатність використовувати відповідну термінологію, обговорювати факти та інтерпретації зрозумілою і чіткою мовою, застосувати це в презентаціях, есе та дипломній роботі
- Готовність популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної само-ідентифікації
- Здатний до творчого та професійно-ділового спілкування із застосуванням фахової термінології; здатний до міжособистісної взаємодії, уміє толерантно вести дискусії та аргументувати власні думки
- Здатність відповідально ставитися до виконуваної роботи, самостійно приймати рішення, досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики
- Здатність свідомо ставитися до пізнавальної діяльності, до самонавчання та продовження професійного розвитку як умови розвитку творчої особистості та професійного зросту

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 270 години 9 кредитів ЄКТС.

Завдання з виробничої педагогічної практики в закладах освіти, культури та мистецтва

1. Ознайомитися та проаналізувати типові програми художніх шкіл «Рисунок», «Живопис», «Композиція».
2. Скласти календарно-тематичний план для II семестру класу, до якого студента призначено (рисунок, живопис, композиція).
3. Заповнити щоденник практики – внести заплановану роботу, відмітки про її виконання та підписи відповідальних осіб (протягом практики)
4. Розробити стислі тезисні конспекти занять (поточної теми) та провести заняття (не менше 20 академічних годин) з рисунку, живопису і композиції з розрахунком годин, згідно програми.
5. Провести три залікових заняття, по одному з рисунку, живопису, композиції. Може бути фрагмент заняття (окремий етап на 2 академічні години). Конспекти розробити і подати у розгорнутому вигляді (відповідно до форми проведення), з розробленою наочністю (візуальний ряд) яка може бути і у формі презентації, короткого відео, підготовлені для реалізації як очного, так і дистанційного навчання (ZOOM, Classroom тощо).
6. Розробити, провести і оформити для реалізації очного або дистанційного навчання позакласний виховний захід з образотворчого мистецтва (майстер-клас або віртуальна тематична виставка (також з практичним завданням) тощо). Орієнтовна тематика: ознайомлення з окремим художнім напрямком (або творчістю художника) в мистецтві з практичним завданням (опанування технічними або композиційними прийомами, особливості стилізації, колориту тощо); інші теми, які мають розширювати та поглиблювати зміст навчальних програм. Позакласний захід може мати профорієнтаційну тематику.

7. Скласти *розгорнутий* звіт про проходження практики з зазначенням всіх видів виконаної роботи – вказати конкретні теми, класи; описати зміст та особливості кожного виду роботи, навести конкретні приклади; вказати складності, які виникали та шляхи їх подолання тощо.
8. Підготувати презентацію за результатами проходження практики для виступу на звітній конференції.

Звітна документація (на підсумкову конференцію за результатами педагогічної практики)

1. Витяг з протоколу педради школи про результати проходження педпрактики студентом (для очної форми проходження)
2. Заповнений щоденник педпрактики з підписами відповідальних осіб
3. Звіт про проходження виробничої педагогічної практики студента (подається у роздрукованому варіанті з власним підписом, в якому описується зміст, обсяг, форми, особливості виконаної роботи з наведенням конкретних прикладів, відповідно до раніше складеного плану)
4. Презентація про сутність і особливості проходження практики (фото, відео фрагменти уроків, наочність, дитячі роботи, методичні розробки, виставки, екскурсії, позакласна робота, співпраця з вчителями тощо)
5. Всі виконані завдання педпрактики, розміщені на платформі дистанційного навчання Classroom

3. Рекомендована література

1. Антонович Є.А., Захарчук-Чугай Р.В., Станкевич М.Є. Декоративно-прикладне мистецтво. - Львів: Світ, 1993. -272 с.
2. Антонович Є.А., Проців В.І., Свид С.П. Художні техніки у школі: Навч.-метод, посібник для студентів ХГФ. - К.:ІЗМН, 1997.-312с.
3. Вотт Фіона. Арт-ідеї. Школа образотворчого мистецтва: понад 400 ідей малювання фарбами, пастеллю, кольоровими олівцями, чорнилом, ручками / В. Наливана (пер.з англ.) Антоній... Міллер (дизайн та іл.). — К. : Країна Мрій, 2007. — 288с
4. Котляр Володимир Пилипович Основи образотворчого мистецтва і методика художнього виховання дітей : навч. посіб. для студ. ВНЗ К.: Кондор, 2009. укр.
5. Малежик Ю.М., Стрітьєвич Т.М., Кулініч Л.О. Педагогічна практика в дитячих спеціалізованих художніх та мистецьких закладах освіти : метод. рекомендації для студентів мист. фак. – Кропивницький, 2019. – 36 с.
6. Матвеева Г. Д. Художньо-естетична освіта і виховання : зб. авт. експ. профіл. програм Тернопіль: Навч. кн. - Богдан, 2008. укр.
7. Семеніхіна Світлана Миколаївна Образотворче мистецтво. 7 клас. Тематичне планування та розробки уроків Х.: Веста: Ранок, 2007. укр
8. Стрітьєвич Т. М. Активні методи навчання у підготовці майбутніх учителів образотворчого мистецтва / Т. М. Стрітьєвич // Вісник Черкаського університету.

- Серія: Педагогічні науки. – Черкаси: РВВ Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького, 2008. – Вип. 129. – С.125–130.
9. Стрітьєвич Т. М. Особливості художнього сприйняття на заняття з образотворчого мистецтва / Т. М. Стрітьєвич // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2012. – Вип. 103. – С.284-290.
10. Стрітьєвич Т.М. Аспекти сучасного уроку образотворчого мистецтва / Т.М. Стрітьєвич // вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка, 2011. – Педагогічні науки. №8 (219), частина II. – Луганськ. – С.167-172.
11. Шмагало Р. Т. та ін. Мистецька освіта й мистецтво в культуротворчому процесі України ХХ-ХХІ століть : навч. посіб. для студ. ВНЗ Тернопіль: Мандрівець, 2013. укр.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання диф. залік

5. Засоби діагностики успішності навчання - проведення залікових занять з фахових дисциплін та організація художньо-творчої діяльності дітей.